

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H.C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. L.W. van der Meij, Zaamslag; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tānis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; Ds. P. van Zonneveld, Doornspijk; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Het gebed van de vreemdeling

„Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uwe geboden voor mij niet”.

Psalm 119 : 19.

Een wonderlijke zaak is dat: een vreemdeling op aarde te zijn. Gewoon is het vreemdeling zijn in landen waar men niet zijn domicilie heeft. Als u als Nederlander op reis gaat naar Rusland, of Japan, of Amerika, dan bent u daar echt vreemdeling, een buitenlander. Maar u bent het zeer beslist niet in uw eigen land, in uw eigen woonplaats, in uw eigen huis. Veronderstel dat je burens over je zouden spreken als een vreemdeling, of je huisgenoten.

De psalmdichter die hier zegt: „Ik ben een vreemdeling”, spreekt uit dat hij niet slechts vreemdeling is in het buitenland, maar dat hij vreemdeling is op de aarde. Dat betekent: Hij is overal vreemdeling.

Hij is inwoner van Israël. Daar geboren en getogen. Hij is met de vaders weleer in het beloofde land door de Heere, de God van Israël, gezet. In het land door de Heere hem zelf gegeven.

U zoudt kunnen denken dat hij op reis is gegaan, gelijk zovelen in de vakantietijd op reis gaan. Hij zal wel in Egypte zijn, of in Syrië, of in Moab. Daar zal hij dan wel gezegd hebben: ik ben een vreemdeling, ik voel mij hier ten diepste toch niet thuis. Maar dat is niet waar. Hij spreekt uit dat hij ook thuis niet thuis is. Zelfs in zijn eigen land niet, in zijn woonplaats niet, in zijn eigen huis niet. Hij is nergens thuis. Hij is overal vreemd. Hij voelt zich op elke plek een vreemdeling.

Dat is een zaak, een wondere zaak! Een zaak die ons verbaasd doet opkijken. 't Is zo vreemd om te horen zeggen dat men overal vreemdeling is. We zijn geneigd om te denken: dat is een vreemd mens, daar schort 't een en ander aan.

Ik zeg u: hier is de vrucht van het wonderwerk van de Heilige Geest in het hart van een mens. Vrucht van wederbarende genade.

Van nature is het anders, geheel anders. Dan zijn we thuis op de aarde, en goed thuis ook. Het Boek Openbaring spreekt nog eens van aardbewoners. Dit woord is typerend voor de mens. Het geeft niet slechts aan dat hij op de aarde woont, maar vooral zijn gebondenheid aan de aarde. We zitten vast aan de aarde met alle vezelen van ons bestaan. We voelen er ons echt thuis, en we verwachten er alles van. Natuurlijk als we ouder worden is er wel veel teleurstelling. De aarde heeft ons niet alles gegeven wat wij ervan verwachtten. Bij jongens en meisjes is er die teleurstelling nog niet. Je kunt er ontmoeten waar het zomaar naar voren springt dat ze alles van deze aarde verwachten.

Echter - door wedergeboorte wordt dat anders. Daardoor wordt het domicilie verlegd van beneden naar boven, van de aarde naar de hemel. Dat kan niet anders. Want de wedergeboorte is van boven, en daardoor worden we dan naar boven gericht.

De konsekwentie daarvan is dat we hier beneden vreemdeling worden. We zijn nergens meer thuis. Niet meer in Nederland, niet meer in eigen woonplaats, niet meer in eigen huis. Dat betekent tevens dat boven het thuis wordt, het vaderland. Daarheen gaat de reis. Pelgrimreizigers naar de stad die

fundamenten heeft. In die stad zijn ze pas thuis. Dat is het erf dat de ziel is gaan vervoeren.

Bent u al op reis daarnaar toe? Er zijn mensen die dat een uitgemaakte zaak vinden. Natuurlijk zijn ze op reis daarnaar toe. Er zijn mensen die zeggen: dat kun je nooit zeker weten. We hopen het beste er maar van. Op die plaat van de brede en de smalle weg is een heel klein weggetje getekend van de poort van de Lichtstad naar de poort van de hel. O zo! Zo kan het ook nog: menen in te gaan en dan weggestuurd worden. Omgekeerd kan het toch ook: via dat kleine weggetje van de hellepoort naar de hemelpoort. Misschien valt dat geluk mij ten deel op mijn sterfbed.

Toch - dacht ik dat we spelen met de ernst van de eeuwigheid en met onze onsterfelijke ziel als we er zonder meer vanuit gaan dat het goed is of als we leven bij het kan mee-, het kan tegenvallen, we moeten maar afwachten.

De psalmdichter weet het. Hij weet dat hij vreemdeling op aarde is geworden. Dat spreekt hij zonder meer uit. Ik ben een vreemdeling op de aarde. En die wetenschap gebruikt hij niet om er iets mee te worden.

O neen! Die wetenschap gebruikt hij als pleitgrond. Hij zegt als het ware: Heere, U bent met mij begonnen, ga nu ook door; verlaat, Heere, niet wat Uw hand begon; Heere, maak Uw werk aan en in mij af. Nu weten niet alle vreemdelingen zo duidelijk dat de Heere met hen begonnen is. Ze voelen de trekkingen van de oude mens naar de aarde, hoe ze soms nog zo vast zitten aan de dingen der aarde, hoe ze kunnen opgaan in de aardse dingen. Ben ik wel een vreemdeling? Is de Heere wel met mij begonnen?

Er is echter een onbedriegelijk kenmerk, iets dat aangeeft of we door wedergeboorte waarlijk vreemdeling zijn geworden. Echt een toetssteen.

U zegt: het vreemdeling-zijn komt uit in het gewaad, het gelaat en het gepraat. U hebt ook wel gelijk. Immers een rasechte Amerikaan ken je zo maar aan zijn kleding; en een indiaan ook; en als u een beetje in de talen thuis bent dan kunt u zo maar zeggen dat is een Engelsman, en dat is een Duitser; en een Chinees kent u zo maar aan zijn gelaat.

Echter er zijn Nederlanders die zich kleden als een Amerikaan, en er zijn Nederlanders die opperbest Engels of Duits spreken, en er zijn kleine jongens die indiaantje spelen en dan getooid gaan als indiaan.

Kijk - op kerkelijk terrein zijn er veel misleidingen. Men kan zich uitgeven voor hemelreiziger. Afgaande op het gewaad, het gelaat en het gepraat zou je zeggen: die of die moet er toch wel een zijn.

Het is beter als we de toets aanleggen van Gods Woord. Ik dacht dat een vreemdeling het best daaraan kenbaar is, dat hij de weg niet weet en dat hij daarom naar de weg vraagt.

Hier hebt u hét kenmerk van een vreemdeling.

Wie de weg altijd prompt weet, wie nooit naar de weg hoeft te vragen, die mist nu juist het kenmerk van de vreemdeling. Die is als iemand die de woestijn ingaat zonder gids, als iemand die de zee bevaart zonder kompas.

Dé vreemdeling wordt gekend juist aan de bede: Heere, verberg Uw geboden voor mij niet.

Hij weet de weg niet uit zichzelf. De Heere moet hem de weg bekendmaken.

Wat zijn er toch veel kerkmensen die precies

weten wat mag en wat niet mag. Men zegt: er staat toch niets over in de Bijbel, dus mag het; en anderen zeggen: o ja, het staat wel in de Bijbel, maar dat is tijdgebonden, we leven nu in een andere tijd.

Het zou kunnen dat de Heere Zijn geboden voor ons verborgen houdt. De Heere kan Zijn aangezicht verbergen en Hij kan Zijn geboden verbergen. Kijk, als we nu vreemdeling zijn geworden dan krijgen we daar last van, dan leren we ook ons hart kennen als arglistig en dwaalziek, dan worden we bang voor onszelf, dan wordt de bede geboren: Och, dat ik klaar en onderscheiden zag, hoe 'k mij naar Uw bevelen moet gedragen; Heere, verberg Uw geboden voor mij niet; leer mij, o Heere, de weg door u bepaald.

Dat is het nu. Dat kenmerkt de vreemdeling. Dat is het gebed van de vreemdeling. Het hoort bij hem.

Kent u dat gebed? Juist vandaag, als de problemen zich opstapelen. Neen, we moeten niet leven bij het woord van een medemens; we moeten onze weg niet laten bepalen door wat de ander voorschrijft. Maar juist dat gebed: verberg Uwe geboden voor mij niet. Indien we dit gebed niet kennen dan zijn we geen hemelreiziger. Dat is een ernstige zaak! Bid dan toch de Heere dat Hij u tot vreemdeling maakt, tot vreemdeling met dat gebed. Hij kan, Hij wil het leren.

De vreemdelingen krijgen op weg naar de hemel al meer nodig de gerechtigheid en de heiligheid van de Borg Jezus Christus. Die bidders met dat gebed van de vreemdeling gaan al meer zien de overtredingen van de geboden des Heeren; en wonderlijke genade: de Borg staat altijd weer klaar Zijn gerechtigheid te geven en met Zijn heiligheid te bedekken.

Het gevolg van die genade is almeer het gebed van de vreemdeling: Heere, verberg Uwe geboden voor mij niet.

Straks is het gebed van de vreemdeling niet meer nodig. Als hij thuis gekomen is, in het vaderland, in het Vaderhuis. Dan mag hij volmaakt de geboden des Heeren doen.

Ds. P. van Zonneveld.

Van de administratie

We ontvingen in de afgelopen weken, waarover we het verslag maakten, f 107,50 aan giften voor ons blad, waarvan f 10,- via ds. Blom en voor de school in Dundas f 604,35 van het Chr. Geref. zangkoor 'Jeruzalem' te Rotterdam, terwijl we weer 4 nieuwe abonnees konden inboeken. Hartelijk dank voor dit alles.

Adm. Bewaar het Pand; A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

1. Ontmoetingsdag. We herinneren weer aan onze ontmoetingsdag, die D.V. zal worden gehouden op zaterdag 25 augustus a.s. De plaats van samenkomst is het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen.

Sprekers zullen volgens afspraak zijn:

in de morgensamenkomst, die zal aanvangen om 10.30 uur, de predikanten Blom, Vlietstra en Van Heteren;

in de middagsamenkomst, die zal aanvangen om 2 uur, de predikanten Hamstra, Bouw en Van Zonneveld.

Er zijn er stellig al velen, die zich voorgenomen hebben D.V. op die dag naar Kampen te gaan. U ook? U is van harte welkom. Het is

verblijdend dat er altijd zoveel jeugdigen op onze ontmoetingsdagen komen. We hopen dat dit nu ook weer het geval zal zijn.

2. **School voor Dundas en Hamilton.** we ontvingen een gift van f 50,- en per bank eveneens een gift van f 50,- en wel van BM. Hartelijk dank.

3. **Boeken voor theologische studenten.** Een van onze abonnees, nl. J.H. van Dijk vroeg onze aandacht voor een artikeltje dat kortgeleden in De Wekker heeft gestaan en dat mede door hem ondertekend is. Het luidt als volgt:~

Boek-en beurs.

Boeken, zowel oude als nieuwe, zijn duur, en een beurs is beperkt. Met name de studenten aan onze Hogeschool in Apeldoorn weten dit heel goed, ook al omdat ze vele theologische werken nodig hebben, niet alleen tijdens hun studie, maar ook daarna nog.

Daarom willen wij het volgende graag onder uw aandacht brengen. Met ingang van heden is het mogelijk om die boeken, die u weg wilt doen, aan de studenten te verkopen. We denken hierbij ook aan complete bibliotheken van geëmeriteerde of overleden predikanten.

Het mes snijdt zo aan twee kanten. De studenten kunnen voor een lagere prijs boeken kopen en u krijgt wellicht een hogere prijs dan wanneer u ze elders zou verkopen. Wij, onderstaande studenten, treden op als bemiddelaars en zorgen voor ophalen en bezorgen van de boeken, zodat u er zelf geen enkel werk mee heeft.

U moet zich nu niet moreel verplicht voelen om uw boeken aan de studenten te verkopen. Wij willen slechts wijzen op de mogelijkheid daartoe en op de wederzijdse voordelen.

Uiteraard gebeurt dit alles met toestemming van het college van hoogleraren.

Tot zover het bericht. Br. van Dijk is zelf student aan de theologische hogeschool en al jaren aan mij bekend. Zijn adres is: Kastanje- laan 23, 8071 AM Nunspeet.

Een paar jaar geleden deden we een beroep op onze lezers voor het verkrijgen van preken van de serie Uit de Levensbron voor een student. Dat beroep heeft een gunstig resultaat gehad. We hopen dat dit ook nu het geval zal zijn. Als men het een of ander beschikbaar wil stellen kan men dat aan br. Van Dijk doorgeven. Desgewenst wil ik gaarne als tussenpersoon fungeren. B.

Uit het land van de Bijbel 24

C. HET BEDRIJFSLEVEN.

II. Landbouw en veeteelt.

1b. De landbouw (vervolg).

Zo heeft het 'zaaien' plaats gehad; dat was het 'tarwegraan'. En nu moet het eerst 'sterven', zo lezen we en dan eerst brengt het onder de zegen des Heeren vrucht voort.

Hierin ligt treffend onderwijs opgesloten ten opzichte van het 'geestelijk leven' van Gods kinderen.

Het voortbrengen van de vruchten des geloofs geschiedt ook door een stervensproces. Sterven aan de zonde, aan de wereld en aan eigen vlees. En dit proces begint dus bij de 'levendmaking' van de zondaar. Hij wordt immers ontdekt aan zijn zonde, welke hij gaat haten en vlieden, met een besliste afkeer, en toekeer tot de Heere met een hartelijk leedwezen. Zo is het ook met een afkeer van de 'wereld en haar begeerlijkheden.' Deze leert men haten en vlieden. Eveneens ook van het 'vlees' met haar boze 'lusten'.

Dit stervensproces zet zich steeds voort na ontvangen genade. Dat blijft de smartelijke ervaring van hen, die God vrezen. Zij zijn geen 'antinomianen', die zo gemakkelijk over de zondelast heenlopen. Oneen! Horen we de dichter van psalm 119 in het 67e vers niet smeken:

*'En wordt mijn vlees door 't kwade licht verrast,
Ai, laat het mij toch nimmer over-
heren.'*

Dit 'stervensproces' is dus noodzakelijk tot het voortbrengen van 'vruchten' des geloofs. Want in diè weg van het 'sterven' zal geleerd worden: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.' (Hosea 17 vs. 9c.)

Maar dan is ook steeds weer noodzakelijk, wat Christus heeft gesproken: 'Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht,

want zonder Mij kunt gij niets doen.' (Joh. 15 vs. 5b.)

Lezer(es) mag ù ook iets van die gezegende inplanting in die 'Ware Wijstok' kennen? Want de vrucht uit Hem is het gehemelte zoet, zo getuigt de bruidkerk in Hooglied 2 vs. 3. En wat is dat een zeer groot verschil met de 'wrange vruchten', welke de werelddienst geeft.

Het slot van deze gelijkenis wijst op een feit, waarmede Christus deze gelijkenis besloot. Daar lezen we:

'Laat ze beide tezamen opwassen tot de oogst, en in de tijd des oogstes zal ik tot de maaiers zeggen: Vergadert eerst dat onkruid en bindt het in busselen om het te verbranden; maar brengt de tarwe tezamen in mijn schuur.'

In verband hiermede, willen we nog een opmerking maken, waarom dat onkruid niet eerder wer uitgetrokken. Zij houdt namelijk verband met de vaak voorkomende vraag van Gods kind: waarom laat de Heere toch die vijanden van 'binnen' steeds toe om mij te benauwen? Wel, zou het niet hiërom zijn, dat de Heere die vijanden dan toelaat, opdat 't Zijn volk steeds 'klein' en 'afhankelijk' zou doen blijven en . . . 'laag bij de grond' doen verkeren?

Zeër zeker, de 'verlossing van hun zonde en ellende' ligt in Christus eeuwig vast. Hij heeft immers Zelf verklaard en toegezegd:

'En niemand zal ze uit Mijne hand rukken.' (Joh. 10 vs. 28b.)

Maar nu laat de Heere het in Zijn wijsheid toe, dat de vijanden het volk des Heeren kunnen benauwen en verdrukken, opdat het hen weer dichter bij de Heere zou houden, ja, Hem in alles doe nodig hebben!

Maar wat zal dan ook de uiteindelijke verlossing naar ziel en lichaam onvoorstelbaar groot en heerlijk zijn. Zie o.a. Zondag 19 vr. 52, inzonderheid het tweede gedeelte van het antwoord.

In de vorige les hebben we gewezen op het feit, dat Jezus met Zijn discipelen op een Sabbath 'door het gezaaide' liep en dat zij de aren plukten en die aten, d.w.z. die aren wrijvende met hun hand, zodat de korrel er uitviel. De farizeën namen het zeer kwalijk, dat zij dit deden op de Sabbath. Maar Jezus beantwoorde toen hun beschuldiging, zoals we opmerkten.

Nu was het wel voor de armen en weduwen, ja, zelfs voor de vreemdelingen geoorloofd dit te doen, wanneer men door het gezaaide liep. Dat lezen we in Leviticus 19 vs. 9, namelijk: 'Als gij ook de oogst uws lands inoogsten zult, zult gij de hoek uws velds niet ganselijk afoogsten, en wat van uw oogst op te zamelen is, niet opzamelen.'

En in Deut. 24 vs. 19, waarin we lezen:

'Wanneer gij uw oogst op uw akker afgeogst, en een garve op de akker vergeten zult hebben, zo zult gij niet wederkeren om die op te nemen; voor de vreemdeling, voor de wees en voor de weduwe zal zij zijn, opdat u de Heere, uw God, zegene in al het werk uwer handen.'

Zo lazén we ergens, dat deze gewoonten nog aangehouden worden.

Welnu, is het niet treffend, dat de Heere het toch zo liefderijk en zorgvol opneemt voor de weduwen en wezen!

Ja, wat worden we hier bepaald bij psalm 68 vs. 3:

*'Springt op van vreugd, verheft Zijn lof,
Die, daar Hij woont in 't hemelhof,
Een Vader is der wezen;
Die weduwen haar recht verschaft,
Die streng haar onderdrukkers straft,
En voor Zijn wraak doet vrezen.'*

Er ligt ook nog zulk een beschamende les opgesloten in de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe, namelijk bij de vraag van de dienstknechten van die heer uit de gelijkenis: 'Wilt gij dan, dat wij heengaan en datzelve vergaderen?'

Maar, wat was zijn antwoord?

'Neen, opdat gij het onkruid vergaderende, ook mogelijk met hetzelfde de tarwe niet uittrekt. Laat ze beide tezamen opwassen tot de oogst, en in de tijd des oogstes zal ik tot de maaiers zeggen: Vergadert eerst dat onkruid en bindt het in busselen om het te verbranden; maar brengt de tarwe tezamen in mijn schuur.'

'In busselen gebonden' betekent: 'In bossen gebonden'.

Wat zal straks het eindresultaat zijn van de

grote 'WERELDOOGST'? Dat zal zijn, zoals wel eens uitgedrukt is:

*'Een eeuwige wêl of een eeuwige weê
brengt Hij in Zijn weegschaal mee!'*

Ja, zoals we lezen in Mattheüs 25 vs. 46: 'En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.' Maar deze tegenstelling zal ook reeds uitkomen bij het sterven van een mens, oud of jong!

En daarom! . . . Zijn we nog 'onkruid' of zijn we door genade 'tarwe' mogen worden? O heilrijke weldaad en zegen, wanneer we tot het zuivere 'tarwe-zaad' worden gesteld en vruchten voortbrengen van geloof en bekering! Daartoe riep eens Johannes, de wegbereider voor Christus, zo ontroerend uit:

'Brengt dan vruchten voort der bekering waardig!' (Lukas 3 vs. 8). Ja, verder in vers 9: 'En de bijl ligt ook alrede aan de wortel der bomen; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.'

O, dat we toch niet, zo we nog 'onkruid' zijn, zullen rusten op onze levensweg, maar dat we door hartvernieuwende genade van de Heilige Geest 'tarwe-zaad' mogen worden! Ja, alzo 'toebereid' werden voor die grote 'tarwe-oogst', waarvan de dichter van psalm 126 mocht gewagen:

*'Maar hij zal zonder ramp te schromen,
Eerlang met blijdschap wederkomen,
En met gejuich, ter goeder uur,
Zijn schoven dragen in de schuur.'*

Zo zijn we dan gekomen aan de 'oogsttijd' van het gewas in 'het land van de Bijbel' om dan een volgende maal een bezoek te brengen bij een 'dorsvloer' D.V.

Dr.

Ds. v. L.

Voor de jeugd

Het Zonnekind 82

Beste jongelui!

'En zij maakte ze (de haarlokken) vast met een pin, en zeide tot hem: De Filistijnen over u, Simson! Toen waakte hij op uit zijn slaap, en nam weg de pin der gevlochten haarlokken en de weversboom.'

Richt. 16 : 14.

We gaan weer naar het huis van Delila aan de beek Sorek. We hebben daar al verschillende keren vertoefd in gedachten. Simson is daar aanwezig. Delila heeft zijn haren, het teken van zijn nazireerschap, vastgebonden - gevlochten - aan een weversboom. Zij is zeer secuur te werk gegaan. Als zij alles volbracht heeft, terwijl Simson in een diepe slaap verkeerde, bevestigt zij de pin, waarmede de haren aangeklopt zijn, aan de weversboom. Zo zou je het althans kunnen lezen. Het is ook mogelijk dat zij de pin in de grond gestoken heeft, om de weversboom daar stevig in te doen staan. Hoe het ook zij, als de vrouw alles overziet, dan kan het plan voor ditmaal niet mislukken.

De Filistijnen, die in een kamer vol spanning zaten te wachten, hebben natuurlijk op de een of andere manier die vrouw gadegeslagen, hoe zij haar werk verrichtte. Zij hebben dat natuurlijk met een kloppend hart gedaan. Want het waren tenslotte ook maar mensen en Simson was tot nu toe voor hen een onberekenbare figuur. Je kon tenslotte maar nooit weten, wat er nu weer gebeuren zou.

Inmiddels zou bij jullie de vraag op kunnen komen, hoe het mogelijk is dat Simson, met al dat gescharrel aan zijn hoofd, toch met een diepe slaap bevangen bleef? Ik heb dat zelf ook bedacht. Je moet je het maar voorstellen. Iedereen zou er toch van wakker moeten worden? Hoe is dit dan allemaal te verklaren? Het is op zichzelf een vaststaand feit, dat als een mens slaapt, er veel gebeuren kan, zonder dat men het merkt. Hoe menigmaal hebben inbrekers al niet hun werk verricht, terwijl de bewoners in datzelfde huis lagen te slapen, zonder dat men er iets van merkte? Als men dan des morgens wakker werd, ontdekte men bezoek gehad te hebben van ongewenste gasten, en dan zegt men: Hoe is het mogelijk, dat we er niets van hebben gehoord?

Doch afgedacht van alle mogelijkheden die er zijn, geloof ik hier toch ook in de voor-

zienigheid Gods. Want Simson was op een verkeerde weg. En God wilde hem leren wie hij zelf was en bleef. Daar heeft zelfs de slaap aan moeten meewerken.

Iets soortgelijks kom ik ook bij Jona tegen. Jullie weten wel wie dat is. Het is een profeet, die de opdracht had gekregen om naar de grote stad Ninevé te gaan. Doch hij wilde niet, en schepte zich in, in de tegenovergestelde richting. Hij ging beneden in het schip en legde zich ter ruste. De HEERE bracht toen een grote storm op zee. Het schip kraakte in al zijn voegen vanwege het geweld der baren. Al het scheepsvolk verkeerde in grote angst. Hoe kon iemand in zulk noodweer nog blijven slapen? Doch Jona sliep door. En als hij niet wakker gemaakt was, hij zou doorgeslapen hebben, totdat het schip met man en muis in de diepte was verdwenen. Jona moest leren, dat al Gods werk een eenzijdig werk is. Het is daarom niet de storm geweest waardoor Jona wakker werd, het is zelfs ook niet de opperschipper geweest die Jona deed ontwaken, al heeft God deze man er voor willen gebruiken. Het is uiteindelijk de Wachter Israëls Zelf geweest, Die nooit slaapt of sluimert, die Jona uit zijn diepe slaap deed opstaan.

Datzelfde heeft ook Simson moeten leren. Als God niet over Simson gewaakt had dan was hij blijven slapen, totdat hij met de rijke man zijn ogen zou hebben opgeslagen, zijnde in de pijn. God liet hem daarom slapen, om hem op Zijn tijd te doen ontwaken, om dan Simson te doen zien, in welk een groot gevaar hij door eigen schuld was terecht gekomen. En ook dan moest hij daar nog weer ogen voor krijgen, anders zou hij het nog niet hebben gezien, gelijk uit het vervolg wel blijken zal. Mogelijk dat mijn lezers deze dingen begrijpen. Ik hoop het althans. Want van nature heeft elk mens zijn rust in de zonde. Hij kan rustig doorslapen, al weet hij met zijn verstand, dat zijn leven elk ogenblik hangt aan een zijden draad. De omstandigheden maken hem ook niet wakker. Want er gebeuren duizend en één dingen in het leven die een mens zouden moeten doen ontwaken en hem het huis der zonde zouden moeten doen ontvlieden. Ik denk aan de sterfgevallen, die er elke dag plaats hebben en dan misschien wel in je meest naaste omgeving. Ik denk ook aan de ongelukken, die je zelf mogelijk in je leven al bent overkomen. Ik denk ook aan ziekten, die zijn als een klop op de deur van je hart, waardoor je zoudt moeten ontwaken. Doch als God er niet aan te pas komt, slaap je door alles heen. Met andere woorden: je bekeert je niet. En als God de roepstemmen gaat heiligen aan je hart, dan zijn het nog niet die roepstemmen als zodanig waardoor je tot ontwaken gekomen bent. Dan is het nog de Heere, Die die roepstemmen heeft willen gebruiken. Hij moet daarbij dan ook nog je oren openen om er acht op te geven.

Het resultaat is dan dat je zult moeten getuigen: Als er van mij ooit iets terecht zal komen, dan is het niet uit mij, maar enkel en alleen des Heeren werk. Ik schrijf deze dingen niet om je daardoor op de weg van de lijdelijkheid te doen belanden, zodat je zou gaan zeggen: Het moet allemaal van God komen, ik kan er niets aan doen, dus ik wacht het maar rustig af. Zo fluistert wel de boze geest het je voor. Doch als je door de Heilige Geest geleid wordt, dan wordt je wakker geschud en ga je je verantwoordelijkheid voor 100% aanvaarden, terwijl je dan tegelijkertijd beseft, dat het allemaal van Gods kant moet komen.

We gaan weer terug naar Simson. Als zijn haren aan de weversboom bevestigd zijn, roept Delila weer: 'De Filistijnen over u, Simson!' Toen ontwaakte hij op uit zijn slaap, en nam weg de pin der gevlochten haarlokken en de weversboom.

Je ziet het voor je ogen gebeuren. Op de roep van de vrouw schrikt hij wakker. En dan wordt de Geest weer vaardig over hem, zodat zijn enorme kracht zich weer laat gelden. Hij trekt de hele weversboom met de pin en al uit de grond. En daar staat hij nu. Met de weversboom en de pin aan zijn haar gevlochten. Want zijn haren vielen niet van de weversboom af. Die bleven er aan bevestigd. Dat moet toch wel een gezicht geweest zijn. Simson met die weversboom aan zijn hoofd met die pin er bij. Het is eigenlijk een bespottelijk gezicht. Simson had ook met de kracht die God hem gegeven had, waar zijn haren een teken van waren,

gespot. Hoe heeft God dat kunnen verdragen? Dat is inderdaad een terecht gestelde vraag: Hoe heeft God het kunnen verdragen, dat Simson iedere keer naar die vrouw ging en steeds weer zichzelf in doodsgevaar begaf. Hij had toch nu wel kunnen weten waar het om te doen was. Had God Simson nu niet in de steek moeten laten? Had God het nu niet zo moeten doen, dat Simson zodanig aan die weversboom gekluisterd bleef zitten, dat hij niet meer heen of weer kon? Dat had hij toch wel verdiend? Inderdaad. Dit had Simson verdiend. En toch, de Heere deed het niet. Hij is nog lankmoedig over Simson. Hoe is het mogelijk, zult ge zeggen.

Het was mogelijk, omdat Simson uiteindelijk toch een mens in Christus was. Het was een uitverkorene in Christus. En dat reeds van eeuwigheid af. En wat Simson nu wéér mis deed, dat zou de Heere Jezus Christus voor hem voldoen. Hij zou de schuld, die Simson door de zonde steeds weer maakte, betalen op de kruisheuvel Golgotha. En niet alleen daar, doch gedurende Zijn ganse leven. Want Hij heeft gedurende Zijn ganse leven de last van de eeuwige toorn Gods gedragen, maar bijzonder aan het eind. En dan zie ik tegenover die zondige Simson met die weversboom hangende aan zijn hoofd, de Heere Jezus Christus, de meerdere Simson, hangende aan het kruis. Het kruis hing niet aan Christus, gelijk de weversboom aan Simson, doch Christus hing aan het kruis en Hij kon er niet af. 'Hij kon Zichzelf niet verlossen', hoewel Hij alle macht had in de hemel en op de aarde. Hij wilde ook Zichzelf niet verlossen, om voor Simson de schande te dragen en om voor Hem een volkomen verlossing teweeg te brengen. De verdiensten van Simson werden door Hem geïncasseerd; en Simson kreeg genade van God, die door hem niet verdiend was. Want genade is nooit te verdienen. Die is altijd alleen maar te verkrijgen.

Het was een bespottelijk gezicht, Simson met die weversboom aan zijn hoofd.

Toch lees ik niet dat men Simson bespot heeft. Althans nu nog niet. Want ook dat is door de meerdere Simson gedragen, toen Hij bespot werd aan het kruis.

Daarom zou Simson eens met eer en heerlijkheid gekroond kunnen worden, gelijk dat al degenen, die in de Zoon geloven, eens te beurt zal vallen. Hier kan ik niet anders zeggen, en daar wil ik voor ditmaal mee eindigen:

*Hoe groot is Uw goedgunstigheid
Hoe zijn Uw vleugelen uitgebreid;
Hier wordt de rust geschonken . . .*

De ware rust, ook in deze vakantietijd, ligt alleen in God.

De hartelijke groeten van jullie aller vriend,
Ds. H.C. v.d. Ent.

P.S.

Misschien kom je in de vakantie nog wel eens iemand tegen die ons blad niet kent, maak hem dan abonnee. Het kost maar tien gulden per jaar. Is het teveel voor hem die je abonnee wilt maken, geef hem dan van je vakantiegeld een abonnement cadeau. Je kunt je vakantiecènten (centen zijn er niet meer, maar jullie begrijpen wel wat ik bedoel) slechter besteden.

Boekbespreking

Boeken van Stark-Textel
postbus 302, 1794 ZG Oosterend N.H.
tel. 02223 - 661 of 495

1. Elvira's getuigenis

Dit boek gaat in hoofdzaak over Elvira, de dochter van een Spaanse graaf, maar om haar heen worden verschillende personen getekend, die in het leven van Elvira min of meer betekenis hebben. Treffend wordt beschreven hoe Elvira in het klooster komt, wat ze daar meemaakt en hoe de methoden zijn, die worden toegepast op kloosterlingen die onder de invloed van het Woord des Heeren komen en zo tot het ware geloof. Het klinkt ongeloofwaardig, maar we lezen van eenzame opsluiting, jarenlang totdat de dood een einde maakt aan dit lijden. We lezen ook van een moeder-overste die afgezet en in een muur gemetseld wordt om zo te sterven. Zij wordt echter op een wonderlijke wijze verlost, evenals Elvira en een nicht van haar vader, die al jarenlang in een cel opgesloten zit, omdat ze ontrouw geworden is aan het

Roomse geloof. Er breken betere dagen aan. We zijn hier niet in de dagen van de reformatie, maar in het midden van de negentiende eeuw.

Het boek leest vlot. Het laat zien hoe groot de invloed van de Roomse kerk was in het Spanje van toen en hoe moeilijk het was voor hen die tot het geloof kwamen en wilden leven bij Gods Woord.

We lezen nog op de binnenzijde van de omslag: Deze heruitgave van 'Elvira's getuigenis' had oorspronkelijk als titel 'De getrouwe getuige' en was verschenen bij uitgeverij Joh. de Liefde in Utrecht. De titel werd veranderd omdat intussen een ander boek onder die titel uitgekomen is. De schrijver van dit boek is ons onbekend.

We kunnen niet controleren of het verhaal waarheidsgetrouw is, maar als dat zo is dan laat het ons wel zien wat de Roomse kerk kan doen wanneer zij de heersende macht in een land is. Uit het boek blijkt ook, dat er al meer dan een eeuw geleden in Spanje geëvangeliiseerd werd, ook al was daar levensgevaar aan verbonden. In onze dagen is de Spaanse Evangelische Zending vanuit ons land actief in Spanje werkzaam.

Het boek telt 208 pagina's en kost f 16,35.

2. Weet jij het?, deeltje 1

Dit boekje bevat kleine kruiswoordraadsels voor de kinderen. In dit deeltje gaat het om persoonsnamen en woorden uit de berijmde psalmen. In het volgende deeltje zullen veel bijbelse namen voorkomen. Zulke boekjes zijn nuttig. Ze bevorderen het onderzoeken en de kennis van Gods Woord.

Het is een boekje van 48 blz. Het kost f 4,40.

B.

Een wandel met God 5.

Levensbeschrijving
van
Ds. J.J.A. Ploos van
Amstel

IV. Vlak achter Jezus (1)

Van het kleine Reitsum naar het grote, fraaie boerendorp Anjum is de reis wel kort, doch de overgang was vrij groot. Ploos bleef echter wonen in 't midden van zijn volk, want 't Friese volk en Ploos van Amstel waren aan elkander gegeven. Hier te Anjum werd de te Reitsum begonnen arbeid op het gebied van prediking en schoolstrijd voortgezet en de gemeente opgebouwd in het Woord. Doch het merkwaardigst is deze 'Anjumer periode' voor het innerlijk leven van Ploos van Amstel geweest. Zijn dagboek, nu weer trouw bijgehouden legt hiervan veelszins getuigenis af. Aldus heft het aan:

'9 Nov. 1866. Dit boek in handen genomen. Wat is er al gebeurd, drie kinderen reeds geboren. Een schat van zegeningen. Te Reitsum geweest. Een kleine plaats. Veel zegen. De eeuwigheid zal het verklaren. Nu te Anjum bijna een jaar. Wat al geleerd! Vooral dat ik niets ben en mijn Christus alles. De Heere komt mij steeds nader. Ik moet vlak achter Jezus wandelen. Hij in mij, ik in Hem. - Zijn wil te doen, is mijn blijdschap. - Maar daartoe heb ik steeds nodig, op Jezus te zien, Hem te kennen, Hem aan te hangen. - Welk een onderscheid nu en voor drie jaar. Toen wilde ik alles zelf doen. Nu, dit jaar, heb ik geleerd, wat vrije genade is. Niets zelf doen. Verlaten op Jezus; in Hem zinken; op Hem geheel vertrouwen. In Jezus geloven. Daartoe Hem kennen. Dit ook: en kennis en geloof zijn door de Heilige Geest. - Duizendmaal heb ik mij afgevraagd, waarom ik toch zo angstig was. Het kwam voornamelijk hieruit, dat ik mij niet verlaten kon op de Heere. Daardoor miste ik de vrede. - Voor rekening van Jezus te staan, dit geeft vrede. Ook is 't onmisbaar nodig, de Heere vlak te volgen. Zonder volgen geen vrede. Geen licht met dichte luiken! Alles open! In God ademhalen! - Ook geheel geloven. Het leven Christus. Het gehele hart behoort de Heere. Alle vreugde in Jezus. Dan is Jezus alles voor ons. Niet genoeg, in Hem te vertrouwen tot eindelijke zaligheid, maar in Hem nu reeds te vertrouwen in alles en onder alles tot zaligheid nu. Die in Christus gelooft, is zalig, heeft vrede. Geen ingebeelde vrede. Werkelijke vrede. Waar geen vrede is, is geen vertrouwen. Daar is scheiding! Bij Jezus is vrede!'

Een weinig later lezen wij deze gulden woorden: 'Wij begeren soms heiligmaking uit hoogmoed, om zelf wat te zijn, of uit ongelof, omdat wij niet ziende op Jezus bevreesd zijn, dat het niet goed zal gaan. Zie op Jezus; rust in Jezus en - zijn beeldtenis wordt in u afgedrukt. Nooit was mij de afschrik voor de zonde en de liefde tot heiligheid zo groot als bij het gezicht op Jezus. Heerlijk gezicht. Dat gezicht verrukt; daarvan gaat kracht uit. O, dat ik altijd in het geloof Jezus aanschouwe. Leef, O Heere, in ons, uw gemeente. Dat toch de liefde in ons wordt uitgestort en Uw Naam wordt verheerlijkt!

Het is dit teder gevoelige leven van de Unio mystica, dat te Anjum door Ploos van Amstel en wel in gemeenschap met zijn gade en ook met sommige vromen in de gemeente werd genoten, in afwisseling van genot en gemis. Aandoenlijk is uit dit gemis vaak de klacht: 'Het kriet weer van zonden. Daar is weer scheiding tussen God en mijn ziel. Ik kan Hem niet zo vertrouwelijk toespreken. Ik gevoel, dat zonder de genade Gods, ik weer geheel zou afzakken. O, Heere, bewaar mij, tot roem van uw genade. Zonder U kan ik staan noch gaan. Ik kan niet bidden voor anderen, want de liefde Gods woont niet in mijn hart. Heere, keer weder en ga mij met Uw heillicht voor! Ik leer weer geheel arm en onmachtig zondaar te zijn.

De Heere zij geloofd, dat ik zulk een heerlijke Zaligmaker heb! En ook, de Heere verandert niet! Niemand kan Zijn schapen uit Zijn hand rukken. Ja, dat is zalig. Maar

ook, laat mij nabij U leven tot eer en verheerlijking van uw grote naam'.

En wederom hoe roerend ruist de elegie des geloofs: 'Altijd duisternis. Christus is voor mij in het zwart gehuld. Ik heb nergens vat aan. Wel zijn de beloften mij liefelijk. Het bewustzijn in geloof is bij mij vast, dat de Heere helpen zal en mij niet zal overgeven tot een prooi van satan.

De Herder zal zijn schap niet door de wolf laten verslinden. De Vader geeft Zijn kind niet over. De Heere zal wederkeren en het licht doen opgaan in de duisternis. Hij zal Zijn liefde in mij uitstorten en ook deze zaak doen medewerken ten goede. Maar ik ben treurig. De Heere schijnt mij verlaten te hebben. Ik kan nauwelijks bidden. Ik ben zo hard als steen; zo koud; zo onvatbaar. Heere, hoe lang? O God mijn heils, begeef, verlaat mij niet! Op U zal ik hopen, Jeremia XXVI en Micha VII versterkten mij. Zou deze duisternis ook strekken om de beloften te doen verstaan? Straks echter leidde de Heere weer uit 'de kerker der benauwdheid' uit en steeds meer zocht dan zijn geloof in Jezus. Dan jubelt weer de lofzang en ruisen de snaren: 'De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden . . . Ja, Amen, **grazige**, zeer vette weiden! O, wat is de Heere goed, goed, goed! Had ik duizend tongen, ik zou over de gehele aarde willen uitgalmen: de Heere is goed, zijn goedertierenheid is in eeuwigheid. Hemels leven. Volzalig leven! Eén met God. Mijn hart is vol. Ik zou wel kunnen schreien van vreugde! Arme wereld, bij de Heere alleen is

rijkdom! Gelovigen, nabij de Heere is het goed, maar ook alleen nabij Hem. Be-kommerde, in Jezus houdt zucht en treuring op. Zoekt God en leeft! . . . Hemelse weide, hoe vet. Dierbare Jezus, hoe lieflijk. Wat zullen wij eenmaal juichen!

Eigenaardig is de volgende aantekening: 3 december 1866. 's Avonds na een belangrijk gesprek met Bergman van Ee een merkwaardige ontdekking gehad. Bij het lezen van een stuk van Esser over de ontrouw in de toespraak tot onbekeerden kreeg ik eerst een zware slag en was ik voornemens om aanstonds aan de gang te gaan om de mensen te vermanen. Maar de Heere bepaalde er mij bij, of het Hem behaagde, dat ik door zweepslagen gedreven aan het werk zou gaan. Slechts door liefde gedreven kon ik de mensen recht toespreken. Ik werd ingeleid in mijn herderlijk werk en moest uitroepen: schuldig, schuldig, schuldig. Doch de Heere stilte mijn hart en toonde mij, hoe wij, leraars, eerst nodig hebben, de Heere te bidden voor de gemeente, opdat ze door de Heilige Geest wordt levend gemaakt, want wij kunnen niet bekeren en - voorts, hoe wij nodig hebben door des Heeren Geest en liefde te worden vervuld met de lust om paarden aan te brengen aan de kroon des gezegende Verlossers. Ja, dat is een heerlijk werk: gedreven door liefde te arbeiden aan het heil van zielen en Gods ere te bedoelen! 4 december. 's Avonds geweest bij de smid. Ik voelde, hoe goed het is, vervuld met de liefde Gods te spreken en zo met belangstellende liefde zielen te leiden.

Wel eens op **TEXEL** geweest?

Beslist de moeite waard. Bos, duinen, zee, vogelbroedplaatsen, visgelegenheden, etc., en . . . rust.

U kunt op
'DE VERRASSING'
gebruik maken van volledig pension voor groot en klein.

Prijzen v.a. f 270,- p.w. Of u kunt kiezen voor een bungalow met alle comfort of sta-caravan.

Voor 60-plussers speciale voor- en naseizoenprijzen.

Vraag vrijblijvend onze kleurenfolder aan. Tel. 02223-661 of 391.

EEN GEWICHTIG PROBLEEM?

Onze geheel plant-aardige vermagerings-tabletjes lossen dit probleem volledig op! Kuur voor een maand f 20,-

DROGISTERIJ **SIKKING**

Barrevoetstraat 5,
2011 WL Haarlem
Tel. 023 - 312882/
324606.
Postgiro 190609.

Dagje uit met de vereniging? Een bruikbaar idee: een vleesfondue-avond; een vorstelijk lopend buffet; een stijlvol verzorgd diner of koffietafel in 'IRENE'; gezellig, vakkundig, betaalbaar en . . . in eigen kring!

HOTEL - REST. **'IRENE'**

Fam. Bostelaar
ELSPEET
tel. 05779 - 1236

ZENDINGS-DAG

van de Chr. Geref. kerk te Elburg in de Geref. kerk, Vrijheidsstraat 2.

WOENSDAG 25 JULI D.V.

Aanvang 10.30 uur.

Sprekers: Ds. G. Hamstra, opening
Ds. D. Slagboom van Katwijk

PAUZE

Sprekers: Ds. L.W. v.d. Meij van Zaamslag
Ds. P. de Vries, Ned. Herv.,
van Zwarteboek-Terschuur.
voor de Spaans Evang. Zending,
Ds. M.C. Tanis van Sliedrecht

Sluiting ± 4 uur.

Zendingskommissie.

SPREKEND VERLEDEN

Een begrijpelijk blad over oudvaders, voor jong en oud. Met levensbeschr., boekbespr., puzzelrubr., enz. Abonneer u voor 4 nrs p.j. door f 7,50 te storten op giro nr. 5593426 van Sprekend Verleden, Sommelsdijk. Vermeld s.v.p.: Bewaar het Pand.

■ U wilt in een principiële, huiselijke sfeer UITRUSTEN, aansterken, op verhaal komen of zo maar enige gezelligheid vinden? Bel dan eens in Driebergen 03438 - 12466. Geen TV of radio, wel prima verzorging, ook dieet. Op doktersadvies evt. met rijksbijdrage tot 90%. "Repos Ailleurs".

Uitgeverij Boekhandel G. KOOL

Het adres voor
al Uw goede boeken

Stationssingel 50
Tel. 08385 - 13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

STANDVASTIG

Het kwartaalblad van de **GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING** wordt steeds meer gelezen en gewaardeerd. Niet alleen in de gezinnen, maar ook in onderwijskringen wordt de leerzame, informatieve inhoud, over alles wat met bijbelvertalen te maken heeft al meer op prijs gesteld. Door de almaar toenemende stroom van bijbelvertalingen weten velen - vooral de jeugd - bijna niet meer wat er oorspronkelijk geschreven staat. Vraag een gratis proefnummer aan! Nog beter is het zich als donateur van de GBS op te geven. Voor een minimum donatie van f 5,- per jaar ontvangt u het kwartaalblad van de GBS viermaal per jaar franco per post en in december de bekende GBS-kalender. Op aanvraag wordt ook het prijsoverzicht van alle GBS-uitgaven en Bijbels in andere talen, gratis toegezonden.

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

ANTWOORDNR. 18 3300 WB DORDRECHT

KOM OVER EN HELP

Bijbel- en leatuurverspreiding in Oost-Europa

Weet u wat het betekent geen Bijbel en geen christelijke boeken in huis te hebben?

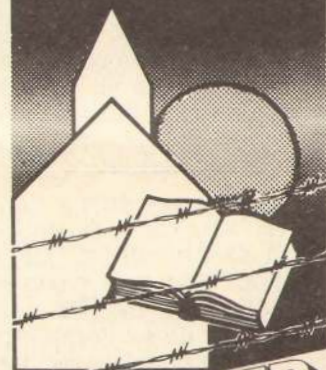
Velen achter het IJzeren Gordijn zien verlangend uit naar onze hulp.

Ook u kunt helpen.

U kunt uw gift storten op
Postgiro **3535181**
of op Bankrekening ABN **569324610**
t.n.v. de stichting „Kom over en Help“.

Tel. 01114 - 1572

Wij verzorgen ook lezingen met of zonder dia's. Inlichtingen hierover kunt u krijgen bij ons secretariaat of telefonisch.

KOM OVER EN HELP

Inlichtingen:
Postbus 83
8260 AB Kampen